

Nr 414.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen; given Stockholms slott den 9 april 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

a) till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt viss personal vid marinen bevilja under fjärde huvudtiteln på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 1,200,000 kronor;

b) godkänna de vid statsrådsprotokollet såsom Bil. A fogade grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående;

c) *dels* besluta, att beträffande annan personal än marinläkare av 2. graden samt mariningenjörs- och marinläkarstipendiater skola för åtnjutande av den tillfälliga löneförbättringen gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen

att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utgår, ej må förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastiklärarbefattning eller annan tjänst å riksdagens stat; samt

att med sådan beställning eller befattning ej heller må förenas vare sig annan till den militära förvaltningen hörande befattning eller gymnastiklärarbefattning eller tjänst å kommuns stat eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår beställnings- eller befattningshavare, som av Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan beställning eller befattning, den, som äger tillsätta beställningen eller befattningen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande tjänst, uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid för-

svarsväsendet, finner tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

dels förklara, att en var, som under år 1921 tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t fastställd tid anmäla, att de vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för år 1921 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring;

d) medgiva, att tillfällig löneförbättring må för år 1921 utgå till marindirektören av 1. graden i flottan Carl Eric Richson med enahanda belopp som till marindirektör av 1. graden på stat och till flaggkvartermannen i marinen Anders Gustaf Sjöqvist med enahanda belopp som till tyghantverkare vid armén.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Bernh. Eriksson.

---

*Utdrag av protokollet över sjöförsvärsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 9 april 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: THORSSON,
                  OLSSON,
                  SANDLER,
                  NOTHIN,
                  NILSSON,
                  ERIKSSON,
                  SVENSSON,
                  HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Eriksson anhöll härefter att få underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen samt anförde därvid följande.

Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning beslöt 1918 års lagtima riksdag, att viss personal vid marinen skulle under åren 1918 och 1919 komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring enligt vissa av riksdagen godkända grunder. För bestridande av därmed förenade kostnader anvisade riksdagen dels å tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 1,330,000 kronor, dels ock å extra stat för år 1919 ett förslagsanslag av 1,275,000 kronor.

I överensstämmelse med riksdagens beslut utfärdades den 20 juni 1918 dels kungörelse angående grunder för tillfällig löneförbättring under åren 1918 och 1919 för viss personal vid marinen, dels ock kungörelse angående villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande (Svensk författningssamling nr 409 och 410).

Jämlikt den 14 juni 1918 av Kungl. Maj:t givet bemyndigande tillkallades särskilda sakkunniga för att inom sjöförvarsdepartementet biträda med verkställande av utredning och utarbetande av förslag rörande definitiv löne reglering för marinens personal. I de sakkunnigas uppdrag ingick härjämte att avgiva förslag rörande den tillfälliga löneförbättring för vissa personalgrupper, som — utöver vad genom beslut vid 1918 års lagtima riksdag medgivits för åren 1918 och 1919 — tilläventyrs kunde befinnas erforderlig.

I enlighet med detta uppdrag överlämnade de sakkunniga med skrivelse till Kungl. Maj:t av den 24 januari 1919 förslag till grunder för tillfällig löneförbättring under år 1920 för viss personal vid marinen, vilket förslag innefattade vissa jämkningar i de genom förenämnda kungörelse den 20 juni 1918 fastställda grunder för tillfällig löneförbättring under åren 1918 och 1919 för ifrågavarande personal. De sakkunnigas förslag lades i allt väsentligt till grund för Kungl. Maj:ts proposition (nr 219) till 1919 års lagtima riksdag, och sedan denna proposition av riksdagen bifallits, utfärdades kungörelse i ämnet den 6 juni 1919 (Svensk författningssamling nr 319).

Då förslag till definitiv löne reglering för ifrågavarande personal icke kan föreläggas innevarande års riksdag, torde tillfällig löneförbättring böra utgå jämväl under år 1921. I enlighet härmed har Kungl. Maj:t under punkten 68 av fjärde huvudtiteln, del III, i årets statsverksproposition föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag till tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen, Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, bland de extra förslagsanslagen å fjärde huvudtiteln, avdelningen sjöförsvaret, för år 1921 beräkna ett belopp av 1,200,000 kronor.

Framställning av arméns och marinens avlönings-sakkunniga.

Med skrivelse den 1 mars 1920 hava nu förenämnda sakkunniga överlämnat förslag till tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen; och hava de sakkunniga därvid anfört bland annat följande.

I en av de sakkunniga samma dag avlåten skrivelse med förslag till grunder för tillfällig löneförbättring under år 1921 åt viss personal vid armén hade lämnats en närmare redogörelse för skälen, varför det icke varit möjligt att nu framlägga det förslag till definitiv löne reglering för marinens personal, som inginge i de sakkunnigas förenämnda uppdrag.

*Frågan om
definitiv
löne reglering.*

Då emellertid de nu gällande bestämmelserna rörande tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen ägde giltighet allenast till utgången av år 1920, syntes till innevarande års riksdag böra avlåtas förslag om tillfällig löneförbättring under år 1921 för nämnda personal.

*Tillfällig
löne-
förbättring
för år 1921.*

Vid utarbetande av nämnda förslag hade de sakkunniga haft att taga hänsyn till innehållet i vissa från marinens personal inkomna framställningar.

*Inkomna
framställ-
ningar.*

Sålunda hade stationsbefälhavaren vid flottans station i Stockholm i skrivelse den 27 januari 1920 hemställt, att för att råda bot för det alltmer ökade antalet vakanser inom flottans kårer en effektiv löne reglering för alla flottans kårer och stater med det snaraste måtte vidtagas, och i samband härmed anfört bland annat, att principen om lika stora löne förmåner för civila och militära befattningshavare med sinsemellan jämställda befattningar syntes vara den enda rätta och bärkraftiga.

Jämväl stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona hade i skrivelse den 9 februari 1920 gjort en liknande framställning och därvid tillika överlämnat en till honom från stationen tillhörande officerare med vederlikar inkommen, den 6 februari 1920 dagtecknad framställning i ämnet. Denna framställning anslöte sig i huvudsak till innehållet i en den 24 januari 1920 dagtecknad, till chefen för lantförsvarsdepartementet ställd skrivelse, däri representanter för en i Stockholm den 23 januari 1920 avhållen sammankomst mellan i staden varande officerare och underofficerare med vederlikar hemställt, att sådana åtgärder måtte vidtagas, att officerare och underofficerare med vederlikar måtte dels under innevarande år bli i avlöningshänseende ånyo i stort sett jämställda med vissa civila statstjänstemannagrupper enligt de grunder, som år 1918 fastställdes av regering och riksdag, d. v. s. att den tillfälliga löneförbättringen måtte höjas med samma belopp, som år 1919 beviljades ifrågavarande civila tjänstemannagrupper, dels från och med år 1921 bli i avlöningshänseende beträffande såväl begynnelse- som slutlön fullt jämställda med sagda civila statstjänstemannagrupper.

Liknande framställning som i sistnämnda skrivelse hade beträffande marinens underofficerare gjorts av sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona i en den 11 februari 1920 dagtecknad, till chefen för sjöförvarsdepartementet ställd skrivelse.

Slutligen hade chefen för kustartilleriet i skrivelse den 14 februari 1920, i anslutning till de framställningar om förbättrade löneförmåner, som innevarande år avgivits av officerare och underofficerare inom armén och flottan, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte om möjligt redan till den nu samlade riksdagen avlåta proposition om erforderlig ökning av officerarnas och underofficerarnas vid kustartilleriet löneförmåner.

Genom särskilda beslut hade dessa framställningar överlämnats till de sakkunniga för att tagas i övervägande vid fullgörandet av de sakkunnigas uppdrag.

Beträffande ovannämnda, av viss personal vid armén gjorda framställning, vilken vore grundad på en utförlig motivering, hade de sakkunniga yttrat sig i sin skrivelse den 1 mars 1920 rörande tillfällig löneförbättring under år 1921 för personal vid armén; och tillåte sig de sakkunniga i detta sammanhang åberopa vad de sakkunniga i nämnda skrivelse anfört, vilket i huvudsak ägde tillämplighet jämväl i fråga om marinens personal.

De sakkunniga hade däri gjort det sammanfattande uttalandet att, sådant den militära lönefrågans allmänna läge för närvarande vore, det skulle ligga närmast till hands, att ifrågavarande personal, vars avlöningar måste anses hava genom den redan medgivna tillfälliga löneförbättringen bragts upp ungefär till 1914 års prisnivå, därutöver finge komma i åtnjutande av dyrtidstillägg enligt samma regler, som kunde komma att gälla för statens befattningshavare i allmänhet — med undantag av kommunikationsverkens personal — men att någon ytterligare löneförbättring för beställningshavare vid försvarsväsendet nu icke borde ifrågakomma. De sakkunniga ville emellertid för sin del icke draga en sådan slutsats. Utan tvivel föreläge en del reala skäl av beskaffenhet att påkalla en ingående prövning, huruvida icke någon ytterligare löneförbättring — om ock i annan ordning än den av sökandena ifrågasatta — skulle kunna beredas personalen. De sakkunniga tänkte härvid i främsta rummet på de svårigheter, som vidlåde rekryteringen, i det att tilloppet till den militära banan vore synnerligen ringa, under det att samtidigt en betydande del av personalen avginge före uppnådd pensionsålder. Om ock detta förhållande till väsentlig del vore beroende på försvarsfrågans ovissa läge och den därmed förenade svårigheten att bedöma, huru den militära banan kunde komma att i framtiden gestalta sig,

kunde man dock icke bortse därifrån, att även avlöningsfrågan härvid spelade en betydande roll.

Under dessa förhållanden hade, enligt vad vidare anförts i de sakkunnigas nämnda skrivelse, de sakkunniga funnit det angeläget att undersöka, huruvida icke någon utväg skulle kunna finnas att — utan att åsidosätta några ledande grundsatser för nu pågående arbeten med lönerogleringar för olika grupper av statens befattningshavare och utan att bryta sammanhanget mellan den militära personalens löneroglering och pensionsregleringen för samma personal — nu bereda de beställningshavare, om vilka här vore fråga, någon förbättring i deras avlöningsförmåner. De sakkunniga hade trott, att en sådan utväg skulle vara att från och med år 1921 i det för dessa beställningshavare gällande lönesystemet införa *ortstillägg* och därigenom åstadkomma en efter de allmänna levnadskostnadernas storlek på olika orter lämpad starkare differentiering i avlöningshänseende, än som skett genom de nuvarande avlöningsbestämmelserna.

Ortstillägg.

Då vad de sakkunniga sålunda och i övrigt anført i lika mån syntes tillämpligt i fråga om marinens som beträffande arméns personal, hade de sakkunniga, i överensstämmelse med vad av dem föreslagits i fråga om personal vid armén, ansett sig böra förorda, att under år 1921 tillfällig löneförbättring vid marinen måtte få utgå dels i huvudsak motsvarande vad som nu gällde — denna förmån torde framdeles böra benämnas *allmänt avlöningstillägg* — dels ock i form av *ortstillägg*.

Beträffande det allmänna avlöningstillägget ville de sakkunniga icke ifrågasätta någon ändring i de grunder, enligt vilka tillfällig löneförbättring för närvarande utginge.

Vidkommande de grunder, enligt vilka de sakkunniga tänkt sig, att de föreslagna ortstilläggen skulle utgå, torde jag få hänvisa till den redogörelse, som av chefen för lantförsvarsdepartementet lämnats vid anmälan förut denna dag av frågan om tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén.

Grunder för införande av ortstillägg för personal vid marinen.

Vad de sakkunniga föreslagit rörande tillfällig löneförbättring i form av ortstillägg syntes böra vinna tillämpning från och med år 1921.

De särskilda framställningar, som enligt vad förut omnämnts gjorts i syfte att redan från och med innevarande år måtte få utgå någon löneförbättring utöver den, som genom beslut av 1919 års lagtima riksdag blivit personalen tillerkänd, hade de sakkunniga ansett sig icke kunna tillstyrka.

Tiden för ortstilläggets införande.

I anslutning till vad de sakkunniga sålunda anført, hade de sakkunniga överlämnat förslag till kungörelse med grunder för tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen.

*Avlönings-
villkor.*

För åtnjutande av tillfällig löneförbättring under år 1921 syntes, i likhet med vad som föreskrivits beträffande motsvarande förmån under år 1920, beträffande annan personal än marinläkare av 2. graden samt mariningenjör- och marinläkarstipendiater böra stadgas följande villkor och bestämmelser, nämligen:

att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utginge, icke finge förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastiklärarbefattning eller annan tjänst å riksdagens stat; samt

att med sådan beställning eller befattning ej heller finge förenas vare sig annan till den militära förvaltningen hörande befattning eller gymnastiklärarbefattning eller tjänst å kommuns stat eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som vore försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad anginge beställnings- eller befattningshavare, som av Kungl. Maj:t utnämndes, Kungl. Maj:t och, vad anginge innehavare av annan beställning eller befattning, den, som ägde tillsätta beställningen eller befattningen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågasvarande tjänst, uppdrag eller befattning ej kunde anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid försvarsväsendet, funne tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tillsvidare bibehållas.

Därjämte borde förklaras, att en var, som under år 1921 tillträdde beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skulle gälla, skulle vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t fastställd tid anmälde, att de ville underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunde därtill förbindas, icke skulle för år 1921 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring.

*Kostnads-
beräkning.*

Till tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen vore å extra stat för år 1920 under riksstatens femte huvudtitel uppfört ett förslagsanslag av 1,275,000 kronor. I statsverkspropositionen till inne-

varande års riksdag hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avvakten på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen, bland de extra förslagsanslagen å fjärde huvudtiteln, avdelningen sjöförsvaret, för år 1921 beräkna ett belopp av 1,200,000 kronor.

Detta belopp, vilket avsåge utgifter för sådan tillfällig löneförbättring, som i de sakkunnigas förevarande förslag benämndes allmänt avlöningstillägg, syntes vara tillräckligt för bestridande av nämnda löneförbättring under år 1921. Därest de sakkunnigas förslag om införande under år 1921 av jämväl ortstillägg såsom tillfällig löneförbättring skulle vinna godkännande, måste däremot ytterligare medel anvisas för bestridande av de därav föranledda kostnaderna, vilka av de sakkunniga beräknats till omkring 1,315,000 kronor. Under denna förutsättning skulle alltså anslaget till tillfällig löneförbättring för viss personal vid marinen behöva höjas till 2,515,000 kronor, vilket belopp alltså vid bifall till de sakkunnigas förslag skulle uppföras å extra stat för år 1921.

Över de sakkunnigas förslag har marinförvaltningen den 10 mars 1920 avgivit infortrat utlåtande samt därvid anfört följande.

Marinförvaltningens utlåtande den 10 mars 1920.

Den korta tid, som varit marinförvaltningen tillmätt för avgivande av yttrande i detta ärende, hade icke medgivit vare sig infordrande av utlåtanden från underordnade myndigheter eller en noggrann detaljgranskning av förslagets bestämmelser.

Ehuru det föreliggande förslaget enligt marinförvaltningens åsikt lede av väsentliga brister i avlöningstekniskt hänseende, funne sig marinförvaltningen likväl böra i huvudsak tillstyrka detsamma. Dock ansåge sig ämbetsverket icke kunna underlåta att framhålla att, därest statsverket icke ville samtidigt med ökning av tjänstemannalönerna till full kompensation för dyrtiden jämväl öka förvaltningspersonalens antal, förenkling av kontorstekniken på alla förvaltningsområden måste med yttersta omsorg eftersträvas. Avlöningstekniken torde härvidlag lättast kunna göras till föremål för förenklingar. Vid en definitiv lönereglering för den militära personalen torde följaktligen en väsentligt enklare teknik böra komma till tillämpning än den, som det föreliggande förslaget företedde.

Beträffande förslagets särskilda bestämmelser funne sig marinförvaltningen böra göra vissa erinringar, som jag torde här kunna förbigå.

Vid avlåtande denna dag av proposition angående tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén har statsrådet och

Departementschefens yttrande.

chefen för lantförvarsdepartementet med avseende å frågan om sådan löneförbättring för denna personal gjort ett principuttalande, till vilket jag tillåter mig hänvisa.

De synpunkter, som av nämnde departementschef gjorts gällande med avseende å frågan om tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid armén, anser jag äga giltighet jämväl för marinens vidkommande; och finner jag mig följaktligen icke kunna biträda det av de sakkunniga framställda förslaget om särskilt ortstilläggs utgående till marinens personal under år 1921. Jag har icke heller i övrigt någon förändring att föreslå i de för år 1920 fastställda grunderna för tillfällig löneförbättring för marinens personal eller i de villkor och bestämmelser, som för samma år gälla för åtnjutande av den tillfälliga löneförbättringen för denna personal. För beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt ifrågavarande personal torde sålunda å extra stat för sagda år böra äskas ett förslagsanslag av 1,200,000 kronor, eller samma belopp, som för ändamålet beräknats i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag.

I likhet med vad som av riksdagen medgivits för åren 1918, 1919 och 1920, torde jämväl för år 1921 riksdagens medgivande böra inhämtas därtill, att tillfällig löneförbättring må utgå till marindirektören av 1. graden i flottan Carl Eric Richson med enahanda belopp som till marindirektör av 1. graden på stat och till flaggkvartermannen i marinen Anders Gustaf Sjöqvist med enahanda belopp som till tyghantverkare vid armén (850 kronor).

Slutligen vill jag, i anslutning till vad chefen för lantförvarsdepartementet anfört, framhålla, att sådana omständigheter synas mig i detta fall föreligga, att Kungl. Maj:t torde böra begagna den Kungl. Maj:t enligt 54 § riksdagsordningen tillkommande rätt att även efter den ordinarie propositionstidens utgång avlåta framställning till riksdagen.

Sammanfattning.

Under återopande av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) till beredande av tillfällig löneförbättring under år 1921 åt viss personal vid marinen bevilja under fjärde huvudtiteln på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 1,200,000 kronor;

b) godkänna de vid detta protokoll såsom Bil. A fogade grunder för den tillfälliga löneförbättringens utgående;

c) dels besluta, att beträffande annan personal än marinläkare av 2. graden samt mariningenjör- och marinläkarstipendiater skola för åt-

njutande av den tillfälliga löneförbättringen gälla följande villkor och bestämmelser, nämligen

att med beställning eller befattning, för vilken löneförbättring utgår, ej må förenas annan till den civila förvaltningen hörande tjänst å rikets stat än gymnastiklärarbefattning eller annan tjänst å riksdagens stat; samt

att med sådan beställning eller befattning ej heller må förenas vare sig annan till den militära förvaltningen hörande befattning eller gymnastiklärarbefattning eller tjänst å kommuns stat eller uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår beställnings- eller befattningshavare, som av Kungl. Maj:t utnämnes, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan beställning eller befattning, den, som äger tillsätta beställningen eller befattningen, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande tjänst, uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid försvarsväsendet, finner tjänsten, uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

dels förklara, att en var, som under år 1921 tillträder beställning eller befattning, å vilken omförmälda villkor och bestämmelser för den tillfälliga löneförbättringens åtnjutande skola gälla, skall vara pliktig underkasta sig samma villkor och bestämmelser, ävensom att förutvarande innehavare av dylika beställningar eller befattningar, vilka icke före viss av Kungl. Maj:t fastställd tid anmäla, att de vilja underkasta sig nyssnämnda villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, icke skola för år 1921 eller någon del därav uppbära tillfällig löneförbättring;

d) medgiva, att tillfällig löneförbättring må för år 1921 utgå till marindirektören av 1. graden i flottan Carl Eric Richson med enahanda belopp som till marindirektör av 1. graden på stat och till flaggkvartermannen i marinen Anders Gustaf Sjöqvist med enahanda belopp som till tyghantverkare vid armén.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Ridderstad.

Bil. A.

Grunder

för

tillfällig löneförbättring under år 1921 för viss personal vid marinen.

§ 1.

1. Flottans och kustartilleriets stam tillhörande officerare och underofficerare ävensom underofficerskorpraler med lön i 1. lönegraden för manskap äga med de undantag och enligt de särskilda bestämmelser, som nedan stadgas, uppbära tillfällig löneförbättring för år 1921 för den beställning, i vilken lön på stat åtnjutes, med följande belopp för helt år räknat:

flaggman och chefen för kustartilleriet	med 1,500 kronor
kommendör och överste	» 1,200 »
kommendörkapten av 1. graden och överstelöjtnant.....	» 1,100 »
kommendörkapten av 2. graden och major	» 750 »
kapten av 1. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:	
minst 3 och mindre än 6	» 50 »
minst 6 och mindre än 9	» 550 »
minst 9	» 1,050 »
kapten av 2. klassen, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:	
mindre än 3	» 550 »
minst 3 och mindre än 6	» 1,050 »
minst 6 och mindre än 9	» 1,550 »
minst 9	» 2,050 »
löjtnant, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:	
minst 3 och mindre än 6	» 400 »
minst 6 och mindre än 9	» 800 »
minst 9	» 1,200 »

underlöjtnant (fänrik), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	med	100	kronor
minst 3	»	400	»
flaggunderofficer (underofficer av 1. graden), som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	»	300	»
minst 3 och mindre än 6	»	500	»
minst 6 och mindre än 9	»	700	»
minst 9 och mindre än 12	»	900	»
minst 12	»	1,100	»
underofficer av 2. graden, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	»	75	»
minst 3 och mindre än 6	»	275	»
minst 6 och mindre än 9	»	475	»
minst 9 och mindre än 12	»	675	»
minst 12	»	875	»
underofficer av 3. graden, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
minst 3 och mindre än 6	»	200	»
minst 6 och mindre än 9	»	400	»
minst 9	»	600	»
underofficerskorpral, som vid årets början uppnått följande antal tjänstår:			
mindre än 3	»	125	»
minst 3 och mindre än 6	»	325	»
minst 6 och mindre än 9	»	525	»
minst 9	»	725	»

2. I de fall, då löneförbättringens belopp enligt mom. 1 är beroende på antalet tjänstår, skall, med iakttagande av vad nedan i denna § sägs, såsom tjänstår beräknas:

för underlöjtnant (fänrik): tiden från utnämningen till officer, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare;

för löjtnant, kapten eller underofficer: den tid, varunder en var på grund av fullmakt eller konstitutorial innehaft beställning på stat inom sin tjänstegrad, oavsett huruvida beställningen, vad kapten angår, tillhört 1. eller 2. löneklassen; samt

för underofficerskorpral: den tid, varunder han innehåft lön i 1. lönegraden för manskap.

3. För erhållande av löneförbättring enligt mom. 1 äger nedannämnda personal tillgodoräkna sig tjänstår i lägre än innehavande grad enligt följande grunder:

löjtnant, som varit underlöjtnant (fänrik) utöver 3 år: högst 3 år av den överskjutande tiden;

kapten, som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 9 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom löjtnant: högst 3 år av den överskjutande tiden;

underofficer av 3. graden: den tid, varunder han innehåft lön i 1. lönegraden för manskap;

underofficer av 2. graden, som före befordran till underofficer av 2. graden uppnått mer än 3 tjänstår i beställning med lön i 1. lönegraden för manskap eller i beställning såsom underofficer av 3. graden: högst 9 år av den överskjutande tiden;

flaggunderofficer (underofficer av 1. graden), som under sin föregående tjänstetid uppnått mer än 3 på ovan angivet sätt beräknade tjänstår såsom underofficer av 2. graden: hela den överskjutande tiden.

4. Officer eller underofficer, som överflyttats från armén till marinen eller från flottan till kustartilleriet (Karlskrona artillerikår) eller omvänt, må, därest vid överflyttningen intet avbrott i anställningen ägt rum, såsom tjänstår tillgodoräkna sig tiden för anställning i den förra beställningen, med iakttagande av de i dessa grunder i övrigt givna bestämmelser rörande sådan tjänstårsberäkning.

5. Vid beräkning enligt mom. 2 eller 3 av tjänstår i beställning med lön i 1. lönegraden för manskap må underofficerskorpral och underofficer av 3. eller 2. graden endast tillgodoräkna sig sådan tid, som i omedelbar följd infallit närmast före hans befordran till underofficersbeställningen, men oberoende av huruvida tjänstgöringen fullgjorts vid flottan eller kustartilleriet.

6. Den tid, varunder officer eller underofficer, efter erhållet avsked, med bibehållen befodringsrätt såsom lönlös kvarstått i flottans eller kustartilleriets stam, intill dess beställning på stat ånyo vunnits, får icke inräknas vid tjänstårsberäkning enligt dessa grunder. Vad sålunda stadgats gäller jämväl beträffande tid, varunder officer eller underofficer åtnjutit tjänstledighet med frånträdande av samtliga avlöningsförmåner, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, under vilken han på grund av förordnande bestritt annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag.

Officer eller underofficer, som, efter erhållet avsked, med bibehållen befodringsrätt såsom lönlös kvarstått i flottans eller kustartilleriets stam och sedermera tillträder beställning på stat i lägre grad än den, han vid avskedet innehade, äger vid beräkning av tjänstår i förstnämnda beställning, utöver vad eljest är medgivet, tillgodoräkna sig föregående tjänstetid i högre beställning.

7. I vad mån föregående tjänstetid må för erhållande av löneförbättring tillgodoräknas av officer eller underofficer, som erhållit avsked i annan ordning än i mom. 6 sägs och därefter vunnit förnyad anställning med lön på stat, ankommer på Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall.

8. Officer eller underofficer, som från reservstat eller reserv övergått till beställning på aktiv stat, må av den tid, varunder han tillhört reserven, såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig så stor del, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes.

9. Därest efter 1918 års ingång innehavare av underofficersbeställning befordrats eller befordras till officer med lön på stat, skall sådan officer, utan hinder av vad i mom. 1 är stadgat, äga uppbära tillfällig löneförbättring med så stort belopp, att hans sammanlagda avlöning såsom officer icke kommer att understiga den avlöning, som vid befordringstillfället tillkommit honom å underofficersbeställningen, däri inräknat den tillfälliga löneförbättringen.

10. Underofficer av stammen, som blivit förordnad att med månadslön å varvsstat tjänstgöra å flottans varv, äger, sedan han åter tillträtt avlöning å underofficersskårens stat, för erhållande av löneförbättring tillgodoräkna sig den tid, anställningen vid varvet varat.

11. Underofficer av 2. graden, som under tjänstetid såsom underofficerskorpral vid kustartilleriet uppflyttats till beställning i 1. lönegraden för manskap efter kortare anställningstid än 72 månader, må för erhållande av löneförbättring allenast tillgodoräkna sig högst 9 år av den tid utöver 3 år, som förflutit efter en tjänstetid vid kustartilleriet av 72 månader och varunder han innehaft lön i 1. lönegraden för manskap.

12. Underofficer av 2. graden vid kustartilleriet, som vid armén eller Karlskrona artillerikår vunnit kompetens till underofficersbeställning och i samband med kustartilleriets första uppsättande dit överflyttats, och vilken efter sålunda vunnen kompetens varit under mer än 6 år anställd vid något av arméns truppförband, vid Karlskrona artillerikår eller vid kustartilleriet, må för erhållande av löneförhöjning tillgodoräkna sig högst 9 år av den överskjutande tiden.

§ 2.

Följande flottans stam tillhörande militära beställningshavare äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära tillfällig löneförbättring sålunda:

underofficer, som blivit förordnad att med månadslön å varvsstat tjänstgöra å flottans varv, med enahanda belopp, som skolat tillkomma honom, därest han fortfarande uppburit avlöning å underofficerskårens stat,

kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts avlöning lika med underofficer av 2. graden, med ett årligt belopp av 75 kronor, samt

kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts lön i 1. lönegraden för manskap, med ett årligt belopp av 125 kronor.

§ 3.

Marinöverintendenten, förste marinintendent, marinintendent av 1. och 2. graden samt marinunderintendent äga uppbära tillfällig löneförbättring efter enahanda grunder, som gälla för flottans officerare inom motsvarande tjänstegrad; skolande därvid iakttagas,

att tjänstår såsom marinunderintendent räknas från första utnämningen, vare sig beställning på stat erhållits genast vid utnämningen eller senare,

att marinintendent av 1. graden, som — utan att hava enligt allmänna eller för vissa e. o. kammarskrivare vid flottans civilstat meddelade särskilda bestämmelser erhållit utbildning för anställning vid marinintendenturkåren — vid kårens uppsättande med 1904 års början överflyttats till densamma från flottans civilstat eller flottans pensionskassa, och vilken vid 1918 års ingång åtnjöt lön i 1. gradens 1. löneklass, må, därest han vid tillträdet av lön i nämnda grad uppnått sammanlagt mer än 15 tjänstår, räknat från första anställningen vid flottans civilstat eller flottans pensionskassa, av den överskjutande tiden tillgodoräkna sig högst 3 år såsom tjänstår för erhållande av löneförbättring, samt

att i sådana fall, som omförmälas i § 1 mom. 6—8, de i dessa moment givna bestämmelser skola beträffande personal vid marinintendenturkåren äga motsvarande tillämpning.

§ 4.

Följande flottans stam tillhörande civilmilitära beställningshavare äga, med iakttagande i tillämpliga delar av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

vid marinförvaltningen:

kemist.....	med 1,000 kronor
andre kemist.....	» 500 »

vid mariningenjörkåren:

marinöverdirektören	» 1,500 »
marindirektör av 1. graden	» 1,150 »
» » 2. »	» 1,000 »
mariningenjör » 1. » 1. löneklassen	» 1,050 »
» » 1. » 2. »	» 900 »
» » 2. »	» 1,050 »
extra mariningenjör	» 800 »
stationsingenjör, biträdande stationsingenjör, verkstadsingenjör, miningenjör, torpedingenjör, elektroingenjör, artilleriingenjör, kemist	» 1,000 »
mariningenjörsstipendiat	» 300 »

vid marinläkarkåren:

marinöverläkaren med enahanda belopp som för kommandör (överste), förste marinläkare	» 1,100 »
marinläkare av 1. graden	» 850 »
» » 2. »	» 650 »
marinläkarstipendiat	» 300 »

vid poliskåren:

poliskommissarie vid flottans station i Karlskrona	» 800 »
överkonstapel	» 800 »
konstapel	» 750 »

§ 5.

Nedan angivna arvodestagare äga, där befattningen icke innehaves av officer eller underofficer vid flottans eller kustartilleriets stam, uppbara tillfällig löneförbättring med följande belopp för helt år räknat:

sjörullföringsbefälhavare	med 912 kronor 50 öre
sjörullföringsbiträde	med 730 kronor
bibliotekarie vid marininstaben	» 450 »
musikdirektör (musikledare) vid flottans stationer.....	» 800 »

§ 6.

För underofficerskorpral, som enligt gällande stater uppbar löne-tillägg efter viss tjänstetid, skall den tillfälliga löneförbättringen minska med ett belopp, motsvarande lönetillägget. Enahanda gäller kock eller hovmästare, korpral, som tillerkänts lön i 1. lönegraden för manskap och åtnjuter dylikt tillägg.

§ 7.

Den, som under loppet av år 1921 tillträtt eller avgått från beställning, med vilken löneförbättring är förenad, eller övergått från en till annan sådan beställning, äger å dylik beställning uppbara löneförbättring för den del av året, varunder han innehaft densamma; skolande därvid iakttagas, att då befordran sker till beställning, vara enligt §§ 1 och 3 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänstår, löneförbättringen i varje fall skall beräknas efter det belopp för helt år, som skolat tillkomma beställningshavaren, därest han vid årets början innehaft beställningen i fråga.

§ 8.

Löneförbättring enligt §§ 1, 3 och 4 tillkommer icke blott löntagare, som på grund av fullmakt, konstitutorial eller förordnande innehar egen beställning med lön på stat, utan jämväl den, som i stället för avlöning å egen beställning på grund av särskilt förordnande äger åtnjuta samtliga med annan beställning förenade avlöningsförmåner; skolande i senare fallet vid förordnande å beställning, vara enligt §§ 1 och 3 löneförbättring kan åtnjutas med olika belopp allt efter antalet tjänstår, iakttagas, att löneförbättringen i varje fall skall utgå med det

för beställningen fastställda lägsta belopp, som erfordras för att den sammanlagda avlöningen under förordnandet skall motsvara minst den sammanlagda avlöning, som tillkommit den förordnade å hans egen beställning, den tillfälliga löneförbättringen däri inräknad.

§ 9.

Den tillfälliga löneförbättringen skall anses tillhöra lönen och utgå i samma ordning som denna; där avlöningen endast utgår i form av arvode eller stipendium, skall löneförbättringen anses tillhöra arvodet eller stipendiet och utgå i samma ordning, som för sådan avlöning är stadgad.

§ 10.

Där i författningar eller eljest beträffande marinen tillhörande personal, som icke åtnjuter avlöning på stat, finnes bestämt, att sådan personal skall under den tid, vederbörande är inkallad i tjänstgöring, åtnjuta enahanda avlöning och övriga förmåner, som enligt stat eller eljest tillkomma personal med motsvarande anställning på stat eller vid stammen, skall sådan bestämmelse icke gälla tillfällig löneförbättring enligt förevarande grunder.
